‘Moeten werkplek-begeleiders hetzelfde werk doen als hun studenten?’

Hoe kun je mbo-studenten op de werkplek goed begeleiden? Met die vraag klopten stagebegeleiders uit de zorg enige tijd geleden aan bij de Kennisrotonde. Een eenvoudige vraag, lijkt het. Maar Niek van den Berg, kennismakelaar bij de Kennisrotonde, snapt wel waar deze vandaan komt. “Een vakprofessional is niet automatisch ook een goede werkplekbegeleider. En de zorginstelling in kwestie had door banden met vier roc’s en één hbo behoorlijk wat studenten te begeleiden!” Aanvankelijk wilde de instelling vooral weten welke vorm van begeleiding het meest effectief is. Maar na een eerste gesprek kwam Van den Berg erachter dat de vraag vooral was of een begeleider per se hetzelfde werk moet doen als waarvoor de student wordt opgeleid. Is het ook mogelijk, of misschien zelfs beter, als de begeleider iets ánders doet?

Veel expertise in huis

Zo’n eerste gesprek noemen ze bij de Kennisrotonde ‘vraagarticulatie’. Een vraag moet nieuw zijn – anders kun je verwijzen naar een bestaand antwoord op **www.Kennisrotonde.nl**. En te beantwoorden via klein-schalig literatuuronderzoek. “Dit onderzoek kunnen we als kennismakelaar zelf doen, maar we hebben ook een hele pool aan antwoordspecialisten. Die moeten dan wel tijd hebben en voldoende expertise.”
“In dit geval ging het om een heel specifieke vraag, op een terrein waar ik redelijk in thuis ben, en heb ik het onderzoek zelf gedaan”, zegt Van den Berg. De vraagstellers kenden enkele sleutelpublicaties over het onderwerp. “Maar sommige onderzoeken bevonden zich achter een betaalmuur. Ook heb ik enkele experts geraadpleegd. Ik heb een groot netwerk in het mbo, ken veel onderzoekers die daar actief zijn.”

Begeleidingsstijl hangt af van student

De Kennisrotonde beantwoordt vragen in de regel binnen tien weken, met een toegankelijk, praktijkgericht onderzoeksrapport. Wat leverde dat in dit geval op? “De aanname is: best handig als een werkplekbegeleider hetzelfde werk doet. Maar is het ook wáár, of noodzakelijk? Dat blijkt dus niet onderzocht.”

Er is wel onderzoek gedaan naar begeleidingsstijlen. Grofweg is een onderscheid te maken tussen een ‘richtinggevende’ en een ‘empowerende’ stijl. Bij de eerste doet de begeleider bijvoorbeeld vakhandelingen voor, bij de tweede stimuleert de begeleider de zelfregulatie van de student. De stijl die je inzet hangt af van de student. “Belangrijk is dat werkplekbegeleiders zich bewust zijn van de verschillende strategieën, en dat ze die adaptief kunnen inzetten bij verschillende studenten.”

Een vraag aan de Kennisrotonde levert onderwijs-professionals altijd wel iets bruikbaars op, aldus Van den Berg. “Het geeft de kracht van argumenten: vraagstellers kunnen hun handelen beter onder-bouwen.” En soms leiden ervaringen uit de onderwijs-praktijk weer tot nieuwe kennis. “Dat vind ik het allerleukste!”

Bekijk het uitgebreide antwoord op
www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/werkbegeleiders-en-studenten-effectief-begeleiden

Of stel zelf een onderwijs- of jeugdvraag via
www.kennisrotonde.nl/stel-je-vraag

Niek van den Berg
Kennismakelaar bij Kennisrotonde geeft antwoord.

De Kennisrotonde beantwoordt vragen van onderwijs- en jeugdprofessionals met kennis uit onderzoek. Iedereen die werkzaam is in het onderwijs of het jeugddomein kan vragen insturen. Je ontvangt dan een wetenschappelijk gefundeerd antwoord over wat wel en wat niet werkt, zodat je onderbouwde keuzes kunt maken in de praktijk.